

پنجشنبه 7 شهریور 1398 - 27 ذی الحجه 1440 - 29 آگوست 2019

رحلت آیت الله "سید شهاب الدین مرعشی نجفی" عالم رجالی و مرجع بزرگ تقلید شیعیان (1369 ش)

رحلت آیت الله:rlm& "سید شهاب الدین، مرعشی نجفی" عالم، حالی و مرجع بزرگ تقلید شیعیان (1369 ش)، آیت الله:rlm& سید شهاب الدین بن سید محمود بن سیدالحکماء تبریزی مرعشی نجفی، فقیه اصولی و محدث رجالی در سال 1276 ش (1315 ق) در شهر نجف در خاندان پرسابقه و اهل علم "مرعشی" به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی و مقدمات علوم را نزد پدرش فرا گرفت و پس از طی سطوح، در درس خارج فقه و اصول حضرات آیات: آقاضیاءالدین عراقی و شیخ احمد کاشف الغطاء و شماری از استادان و مدرسان برجسته حوزه نجف شرکت کرد. آیت الله:rlm& مرعشی در نجف، کربلا، کاظمین، سامرا، تهران و قم، نزد بیش از یکصد استاد زانوی ادب به زمین زد و در سایه پشتکار عالی و همت بلند به مدارج بالای علمی و اخلاقی دست یافت. حافظه قوی، هوش سرشار و علاقه شدید به اهل بیت(ع)، از ایشان عالمی ساخت که نه تنها در علوم دینی از جمله فقه و اصول به مرحله اجتهاد رسیده بود، بلکه در بسیاری از علوم مانند: کلام، ادیان، انساب، حدیث، رجال، درایه و علم حروف نیز مهارت بسیار داشت. آیت الله:rlm& مرعشی نجفی مجتهدی بنام بود، به طوری که بیش از 200 تن از علمای اسلامی امامیه و تعداد کثیری از شخصیت:rlm& های اهل سنت بر اجازه اجتهادش، مهر تأیید زده بودند. وی از فرق شیعه نیز اجازه نقل روایت داشت. ایشان در سن 27 سالگی پس از بازگشت به ایران، در قم رحل اقامت افکند و تا پایان عمر در همانجا به تدریس و تألیف مشغول گردید. حاصل عمر پربرکت ایشان در حدود یکصد و پنجاه اثر نفیس علمی در زمینه:rlm& های مختلف علمی است. در طول بیش از هفتاد سال تدریس این عالم بزرگوار، شاگردان فاضلی پرورش یافتند که هر کدام از آنها، در شمار علما و مدرسین حوزه:rlm& های علمیه شیعه می:rlm& باشند که حضرات آیات: سید مصطفی خمینی، سید محمود طالقانی، مرتضی مطهری، سید محمد بهشتی، شهاب الدین اشراقی، محمد مفتاح، امام موسی صدر، میرزا جواد تبریزی، شیخ حسین نوری همدانی، سیدرضا صدر، سید مهدی روحانی و سید مرتضی عسکری از آن جمله:rlm& اند. از دیگر خدمات معظم:rlm& له بنای کتابخانه، مسجد، مدارس، حسینیه:rlm& ها و مراکز درمانی می:rlm& باشد. آیت الله:rlm& مرعشی در طول نهضت اسلامی ایران به رهبری امام خمینی(ره)، همواره حامی و پشتیبان نهضت و رهبری آن بود و بارها در حمایت از حضرت امام، اقدام نمود. پس از پیروزی انقلاب نیز، ایشان همواره از نظام اسلامی حمایت می:rlm& کرد و در مناسبت:rlm& های مختلف، با ارسال پیام:rlm& ها، به تقویت نظام می:rlm& پرداخت. سرانجام این اسوه فضیلت و علم، در هفتم شهریور 1369 ش برابر هفتم صفر 1411 ق، در 96 سالگی دار فانی را وداع گفت و پس از تشییعی باشکوه، بر حَسَب وصیت معظم:rlm& له، در راهروی ورودی کتابخانه:rlm& اش به خاک سپرده شد.

انقراض دولت بنی امیه پس از قتل "مروان حمار"، آخرین خلیفه:rlm& ی امیه (132 ق)، دعوت عباسیان به قیام علیه امویان در ابتدا سری بود و آنان مردم را به این نوید می:rlm& دادند که پس از پیروزی، یکی از اولاد پیامبر(ص) را به خلافت برمی:rlm& گزینند. مردم نیز از روی علاقه به اهل بیت، با آنان همکاری کرده و به کمک ابومسلم خراسانی، قیام بر ضد امویان شکلی جدی و فراگیر گرفت. سرانجام جنگی بین عبدالله بن علی، عموی سفاح و مروان حمار، آخرین خلیفه:rlm& ی بنی امیه روی داد که با قتل مروان، حکومت غاصب هزار ماهه:rlm& ی امویان سرنگون گردید. از آن پس خاندان ظالمی دیگر بر مسلمانان حاکم شد که حکومت آنان بیش از پنج قرن به طول انجامید. وفات "شیخ مصلح الدین، سعدی شیرازی" شاعر و استاد بزرگ ادب فارسی (691 ق)، شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی، شاعر و استاد بزرگ شعر و نثر فارسی، پس از گذراندن مقدمات علوم ادبی و دینی در زادگاهش، شیراز، در جوانی به بغداد رفت و در مدرسه:rlm& ی نظامیه:rlm& ی آن به آموختن علوم متداول آن دوران پرداخت. پس از تحصیل به سرزمینهای شام، فلسطین، حجاز و روم و کشورهای دیگر مسافرت کرد و با جوامع مختلف آشنا گردید. سعدی در طی این سفرها، باکمک دیده:rlm& ها و شنیده:rlm& هایش به همراه قریحه:rlm& ی شاعری، به سرودن اشعاری زیبا و ماندنی پرداخت. وی سپس به شیراز بازگشت و به تألیف و تصنیف منظومه:rlm& های پندآموز که نتیجه:rlm& ی سی سال تجربه، جهانگردی و مردم:rlm& شناسی بود، دست زد. سعدی در سال 655 ق اثر بزرگ اخلاقی و تربیتی خود به نام بوستان را سرود و در 656 ق گلستان، یکی از شیواترین کتاب:rlm& های نثر فارسی را تدوین کرد که در ضمن آن، از اشعار فارسی و عربی نیز استفاده شده است. همچنین دیوان سعدی و مجالس پنج گانه نیز از اوست. مدفن سعدی در شیراز، میزبان خیل علاقه:rlm& مندان زبان و ادب فارسی است. در سخن او، غزل عاشقانه، همراه فردوسی و حافظ، یکی از سه شاعر بسیار بزرگ و بلامنازع زبان و ادب فارسی است. در سخن او، غزل عاشقانه، آخرین حدّ لطافت و زیبایی را درک کرده و لطیف:rlm& ترین معانی در ساده:rlm& ترین و فصیح:rlm& ترین و کامل:rlm& ترین الفاظ آمده است. در حکمت و موعظه و ایراد حکم و امثال از هر شاعر پارسی:rlm& گوی، موفق:rlm& تر است و نثر مزین و آراسته و شیرین و جذاب او در گلستان، بهترین نمونه:rlm& ی نثرهای فصیح پارسی است. سعدی به سبب تقدّم در نثر و نظم، از قرن هفتم به بعد، همواره مورد تقلید و پیروی شاعران و نویسندگان فارسی گوی ایران و خارج از ایران بوده است.

آزمایش، بنمانه، اهلن، بمب هسته‌ای اتحاد جماهیر شوروی (1949م) چهار سال پس از بمباران هسته‌ای هیروشیما و ناگازاکی توسط آمریکا، با آزمایش نخستین بمب هسته‌ای شوروی در 29 اوت 1949م، سلاح هسته‌ای از انحصار آمریکا خارج شد و میان آمریکا و شوروی توازن به وجود آمد که توازن وحشت نام گرفت. در این وضعیت، هر طرف به دلیل هراس از حمله اتمی طرف دیگر، از به کارگیری سلاح هسته‌ای خودداری می‌کرد. از آن پس آمریکا و شوروی به جنگ تبلیغاتی علیه یکدیگر روی آوردند که میان دو بلوک شرق و غرب ادامه داشت. اگر چه با اضمحلال اتحاد جماهیر شوروی، تهدید سلاح هسته‌ای کاهش یافت اما هنوز این تهدید به ویژه از جانب دولت‌های هم‌چون آمریکا و رژیم صهیونیستی، علیه کشورهای مستقل و مخالف با سیاست‌های توسعه طلبانه آن‌ها، ادامه دارد.

تهلد "جان لاک" فیلسوف انگلیسی و معما، فیلسوف حکمت دموکراسی (1632م) جان لاک، فیلسوف و نظریه‌پرداز معروف انگلیسی و بنیان‌گذار فلسفه حکومت دموکراسی در 29 اوت 1632م در رینگتن انگلستان به دنیا آمد. وی تحصیلات خود را در آکسفورد به پایان رساند و پس از آن به تدریس زبان یونانی، معانی بیان و فلسفه پرداخت. در دهه‌های اولیه زندگی جان لاک، یک دوره پرتشویش و اغتشاش اجتماعی و سیاسی و درگیری بین جمهوری خواهان و سلطنت طلبان پیش آمد. با وجود این، لاک ملاحظه کرد که حوزه‌های علمی که وی در آنها رفت و آمد داشت به کلی از روح انقلابی زمان خویش بی‌خبرند. وی در زندگی لاک و دنیای پیرامونش چیزهایی بود که او را به تفکر برمی‌انگیخت. در گیر و دار وقایع زمان، جان لاک به دلیل ترس از گرفتار شدن در زندان شاه، به فرانسه و سپس هلند گریخت و در آنجا به تفکر درباره دستگاه فلسفی خود که اساس دموکراسی جهان است، پرداخت. کلید فلسفه لاک شامل دو کلمه "توافق قراردادی" است. وی اعلام داشت که تمام حکومت‌ها، سراسر روابط انسانی و همه زندگی را، باید به مثابه داد و ستد تلقی کرد. رئیس حکومت به عوض تحمیل اراده خویش بر مردم باید خدمت خود را به مردم بفروشد. لاک می‌گفت فلسفه تجارت را باید درباره حکومت و آداب و سلوک اخلاقی زندگی روزانه‌ها، مان به کار بست. ما باید در معاملات سیاسی خود همان اندازه خردمندانه رفتار کنیم که در معاملات تجارتي‌ها، مان عمل می‌کنیم. لاک، ذهن انسان به هنگام تولد را هم‌چون لوحه سفیدی می‌دانست که تجارب حسی، مانند متن کتاب، از آغاز تولد تا زمان مرگ، بر لوح ذهن نوشته می‌شود. این معلومات به صورت حفظیات شکل می‌پذیرد و حفظیات به گونه فکر و فکر به جامه عقل درمی‌آید. بنابراین عقل انسان چیزی جز ارزشیابی دنیای مادی که از دریچه‌های حواس به داخل ذهن راه می‌یابد، نیست. لاک بر این عقیده است که اشخاص مختلف، دنیا را به صور مختلف می‌بینند، زیرا اگرچه حواس به ظاهر یکی است، اما دنیا را متفاوت دریافت می‌کنند. لاک یک دوره عملی برای تعقل توصیه می‌کند و آن راه تساهل و مدارای مشترک است. وی حکومت خوب را حاصل قرارداد میان انسان با انسان می‌دانست و وظیفه حکومت‌ها را خدمت به مردم عنوان می‌کرد. لاک درباره حکومت عادلانه می‌گفت که باید مبتنی بر رضایت اکثریت مردم باشد. به مردم آزادی بیان، آزادی فکر، آزادی انتخاب و آزادی دین بدهد و برای آن که کار به خودکامگی نکشد، لازم است که سه قوه مقتنه، مجریه و قضائیه وجود داشته باشند. اما رؤیای لاک از حکومت آزادی خواه ملی فراتر رفت و او اصولی، هم برای حکومت بین‌المللی و هم حکومت ملی، طرح افکند. به نظر لاک، دوره ترقی واقعی وقتی آغاز خواهد شد که کشورها نیز چون مردم، طبق یک قرارداد اجتماعی با هم متحد شوند و از لحاظ سیاسی به یکدیگر ارتکا ورزند. لاک عقیده داشت که هدف همه حکومت‌ها، حفظ حیات، آزادی و خوشبختی ملت‌هاست، اصل عدالت مبتنی بر نیاز و احتیاج مردم است و عاملی که معلوم می‌دارد مردم به چه چیز احتیاج دارند، صدای آنهاست. وی در این جا عنوان می‌کند که اخلاق و رفتار خوب، نتیجه حکومت خوب است. لاک، علم اخلاق را هم‌چون سیاست، به عنوان یک علم محض، بر پایه تجربیات حواس بیان نهاد. وی بر این عقیده بود که اخلاق و رفتار خوب آن است که آدمی را به خوشی برساند و از رنج و زحمت به دور دارد. اما قانون اخلاقی ایجاب می‌کند که رفتار فرد باید به بیشترین شادی برای بیشترین تعداد و تقلیل درد و رنج از همه منجر شود. فلسفه لاک را می‌توان چنین خلاصه کرد: استقلال افراد در یک جامعه دموکراسی، اتکای اقوام در کشورها به یکدیگر در دنیای آزاد؛ استقرار اخلاقیات بر مبنای تعاون در میان همه افراد بشر. از آثار عمده‌های لاک در آن‌ها به تشریح عقاید فلسفی خویش پرداخته است، می‌توان از کتب رساله درباره فهم بشر، اندیشه‌های در باب تعلیم و تربیت و معقولیت دین مسیح (ع) نام برد. جان لاک سرانجام در 28 اکتبر 1704م در 72 سالگی درگذشت.